

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

Nakhon Pathom Rajabhat University

การชักนำให้เกิดการเจ็บครรภ์

Supparat Wichiantanont

Outline

- ความหมาย การชักนำให้เกิดการเจ็บครรภ์

Induction of labor

Augmentation of labor

- ข้อบ่งชี้ชักนำการคลอด
- ข้อห้ามการชักนำการคลอด
- Bishop score

การชักนำให้เกิดการเจ็บครรภ์

Induction of labor

การทำให้เกิดการเจ็บครรภ์คลอด โดยอาศัยเทคนิคต่างๆในขณะที่ยังไม่มีอาการเจ็บครรภ์คลอดเองตามธรรมชาติ

การชักนำให้เกิดการเจ็บครรภ์

- Induction of labor
- Augmentation of labor

Induction of labor

การกระตุ้นให้มีการเจ็บครรภ์คลอดโดยทำให้มดลูกมีการหดตัวและทำให้ปากมดลูกนุ่ม โดยยังไม่มีอาการเจ็บครรภ์คลอดตามธรรมชาติมาก่อน

Augmentation of labor

NPRU

การส่งเสริมการหดตัวของมดลูกที่มีอยู่ก่อนแล้วให้มีการหดตัวของมดลูกที่มากขึ้นเพียงพอที่จะทำให้เกิดความก้าวหน้าการคลอด

ข้อบ่งชี้ชักนำการคลอด

ด้านมารดา

- ครรภ์เกินกำหนด
- ถุงน้ำคร่ำแตกก่อนการเจ็บครรภ์
- ติดเชื้อในน้ำคร่ำ
- ภาวะน้ำคร่ำน้อย
- โรคเบาหวาน โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง

ข้อบ่งชี้ชี้ว่าการคลอด

ด้านทารก

- ทารกตายในครรภ์
- ทารกพิการไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้

ข้อห้าม

ด้านมารดา

- CPD, Previous C/S
- ภาวะรกเกาะต่ำ ภาวะสายสะดือย้อย ครรภ์แฝด
- ภาวะเส้นเลือดทอดต่ำหรือผ่านปากมดลูก
- ผ่านการคลอดมาแล้ว 5 ครั้งขึ้นไป
- ติดเชื้อที่ช่องทางคลอด หนองใน เริม
- ก้อนเนื้ออกในช่องเชิงกรานที่ขัดขวางช่องทางคลอด

ข้อห้าม

ด้านทารก

- ทารกอยู่ในภาวะ fetal distress
- ท่าของทารกผิดปกติ

Bishop score

N P R II

องค์ประกอบ	คะแนน			
	0	1	2	3
การเปิดขยายของปากมดลูก (ซ.ม.)	ปิด	1 - 2	3 - 4	5+
ความบางของปากมดลูก (%)	0 - 30	40 - 50	60 - 70	80+
ระดับของส่วนน้ำ	- 3	- 2	- 1,0	+ 1,+2
ความนุ่มของปากมดลูก	แข็ง	ปานกลาง	นุ่ม	-
ตำแหน่งของปากมดลูก	ด้านหลัง	ตรงกลาง	ด้านหน้า	-

หลักเกณฑ์

พิจารณาการชักนำการคลอด

- **Bishop score > 9** : มีโอกาสสำเร็จ
- **Bishop score < 4** : ปากมดลูกไม่เหมาะสมต่อการชักนำการ

คลอด (unfavorable cervix)

ตัวอย่าง

1.

- cervix dilate 3 cms.
- effacement 50%
- station -1
- ปากมดลูกนุ่มชี้หน้า

= 9 คะแนน

2.

- cervix dilate 4 cms.
- effacement 50%
- station -1
- ปากมดลูกนุ่มชี้กลาง

= 8 คะแนน

องค์ประกอบ	คะแนน			
	0	1	2	3
การเปิดขยายของปากมดลูก (ซม.)	ปิด	1 - 2	3 - 4	5+
ความบางของปากมดลูก (%)	0 - 30	40 - 50	60 - 70	80+
ระดับของส่วนน้ำ	- 3	- 2	- 1,0	+ 1,+2
ความนุ่มของปากมดลูก	แข็ง	ปานกลาง	นุ่ม	-
ตำแหน่งของปากมดลูก	ด้านหลัง	ตรงกลาง	ด้านหน้า	-

ออกซิโทซิน (Oxytocin)

ภาวะแทรกซ้อน

- มดลูกหดรัดตัวไม่คลาย มดลูกแตก
- Amniotic fluid embolism
- ทารกในครรภ์ขาดออกซิเจน
- รกลอกตัวก่อนกำหนด
- ปากมดลูกฉีกขาดจากการคลอดเร็ว ตกเลือดหลังคลอด

การดูแล

NPRU

- เริ่ม 0.5-2.0 m unit/minute หรือ มากถึง 6 m unit/minute
- ปรับยาเพิ่มได้ตั้งแต่ 15-40 นาที
- ปรับยาให้มดลูกหดตัวนาน 40-60 วินาที และหดตัวทุก 2-3 นาที
- มดลูกรัดตัวนานเกินกว่า 90 วินาที หรือหดตัวถี่ (> 6 ครั้งใน 10 นาที) ต้องหยุดการใช้ยา

Prostaglandin

- เป็นยาช่วยทำให้ปากมดลูกนุ่มขึ้น
  - Prostaglandin E2
  - Prostaglandin E1 (Cytotec)

Prostaglandin E1

Prostaglandin E1 (Cytotec)

- ห้าม** - ผู้คลอดที่เคยผ่าตัดที่ตัวมดลูก
- ครรภ์แฝด
  - ผู้ที่คลอดบุตรคนที่ 5 หรือมากกว่า

ภาวะแทรกซ้อน

- มดลูกหดรั้งตัวมากเกินไป มดลูกแตก
- ทารกขาดออกซิเจน หรือทารกตายในครรภ์
- การคลอดเฉียบพลัน เกิดการฉีกขาดของช่องทาง

การพยาบาล

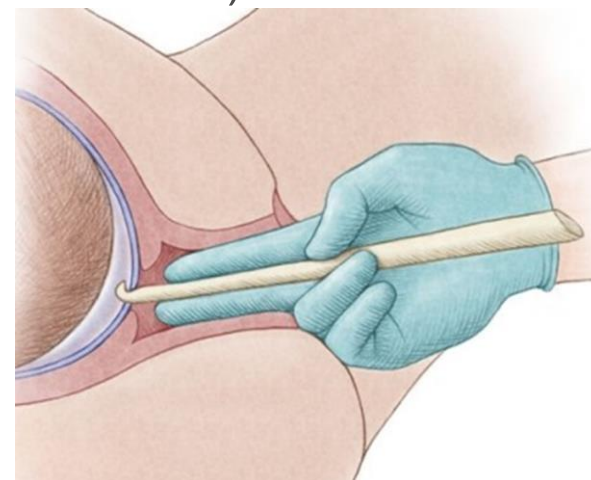
- ประเมินสภาวะของผู้คลอด
- ประเมินอัตราการเต้นของหัวใจทารก
- ประเมินภาวะไข้ การติดเชื้อ การมีเลือดออกทางช่องคลอด
- ประเมินการหดตัวของมดลูก
- ติดตามฟัง FHS ขณะได้รับยา เพื่อประเมินภาวะแทรกซ้อน

วิธีทางศัลยกรรม

Surgical induction

- การเลาะแยกถุงน้ำคร่ำ (**Stripping of membranes**)
- การเจาะถุงน้ำคร่ำ (**Amniotomy** หรือ **Artificial rupture of membrane : ARM**)

ภาวะแทรกซ้อนการเจาะถุงน้ำคร่ำ

N P R U

- สายสะดือย้อย
- ติดเชื้อในโพรงมดลูก
- ภาวะน้ำคร่ำอุดตันในเส้นเลือด

Umbilical cord prolapse
(สายสะดือย้อย)

การพยาบาล

- ประเมินการเต้นของหัวใจทารกก่อนลงมือเจาะถุงน้ำคร่ำ
- จัดทำให้ผู้คลอดนอนในท่านอนหงายชันเข่า
- จัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องใช้
- เครื่องมือที่ใช้เจาะน้ำคร่ำ (Amnihook, Allis clamp)
- ประเมินการหดรัดตัวมดลูกเจาะน้ำคร่ำในขณะที่มดลูกคลายตัว

- ประเมินอัตราการเต้นของหัวใจทารกหลังทำการเจาะถุงน้ำคร่ำ
- สังเกตลักษณะ สี กลิ่น และปริมาณของน้ำคร่ำ ไม่มีขี้เทาปน
- นอนพักบนเตียงเพื่อป้องกันการเกิดภาวะสายสะดือพลัดต่ำ
- บันทึกรายงานการเจาะถุงน้ำคร่ำ

